

7/2593
SAL 16

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
İKİLİ SİYASİ İŐLER VE DENİZCİLİK-HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

Sayı : 31524447-721.[25]-2018/14427444
Konu : 7/2593 sayılı soru önergesine cevap

15 Ocak 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 08.10.2018 tarih ve 43452547-120.07-E.00000357742 sayılı yazıları.

Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ettiği [7/2593] esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte takdim kılınmıştır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek.1

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI

(14427444 sayılı yazının ekidir.)

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KAMİL EROZAN
TARAFINDAN YÖNELTİLEN
7/2593 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan 2017 yılı Aralık ayı başında Yunanistan'a yaptığı ziyaret sırasında verdiği bir beyanatta aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır:

“Batı Trakya'daki Müslümanların atanan Başmüftüyle yönetilme gayretleri var. Batı Trakya'da müftü atanıyor, seçilmiyor. Batı Trakya'da Müslümanlar inançlarını Lozan'a göre yaşayabiliyor mu? Nasıl oluyor da Lozan Anlaşması'nın uygulamada olduğunu söylüyorsunuz? Batı Trakya'da hala Başmüftüyü oradaki imamlar seçememiştir. Demek ki Lozan uygulamada değil. Lozan'ın uygulanabilirliğini ortaya koymamız lazım.”

Bu beyanattan bu yana sekiz ay geçmiştir. Bu dönemdeki olası gelişmeler tahtında Dışışleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından aşağıdaki soruların yanıtlanmasını talep etmekteyim:

1. Sayın Cumhurbaşkanınca ifade olunduğu üzere Lozan Antlaşması'nın amir hükümleri çerçevesinde Başmüftü'nün seçilmesi yönünde ne gibi girişimlerde bulunulmuştur?
2. Sayın Cumhurbaşkanı'nın beyanları doğrultusunda Lozan Antlaşması'nın Başmüftü'nün seçilmesiyle ilgili amir hükümlerine bir değişiklik getirilmesi öngörülmekte midir?

CEVAP

Lozan Antlaşması, Batı Trakya Türk Azınlığı'nın (BT TA) dini hürriyetlerden yararlanmasını esasen teminat altına almış olup, bu çerçevede ülkemizin Müslüman olmayan azınlıklarına tanınan hakların, Yunanistan tarafından da kendi topraklarında bulunan Müslüman azınlıklara tanındığını ayrıca kayda geçirmektedir.

Müftülük kurumu, bu bağlamda Başmüftü seçimi, 1913 Atina Anlaşması ile düzenlenmiştir. Buna göre, Başmüftü adayları Yunanistan'daki tüm Müftülerden oluşan bir seçim kurulu tarafından belirlenecektir. Ne var ki, Yunanistan Başmüftü seçimini kabul etmediği gibi, Gümölcine ve İskeçe Müftülükleri kapsamında da seçilmiş Müftüleri tanımayarak BT TA rızası hilafına Müftü atamaları yoluna gitmektedir.

Yunanistan'ın Müftülük kurumuna yaklaşımı, ilgili ikili ve çok taraflı belgelerin ve evrensel insan haklarının açık ihlali niteliğindedir. Nitekim, son olarak Yunanistan Parlamentosu'nun 9 Ocak 2018 ve 4 Ekim 2018 tarihlerinde kabul ettiği kararlarla, BT TA için şer'i yetkilerin kullanımını ihtiyari hale getiren, taraflar arasında ihtilaf olduğuunda Medeni Hukuk hükümlerinin kullanılmasını mümkün kılan düzenlemelerin hayata geçirilmesi sürecinde seçilmiş Müftülerle danışmalarda bulunulmamıştır. Batı Trakyalı soydaşlarımız hayata

geçirilecek düzenlemelerin Müftülük kurumunun özerk yapısını ortadan kaldırması endişesini taşımakta ve konuya ilişkin olarak Azınlığın görüş ve taleplerinin dikkate alınmasını beklemektedirler. Yunanistan, ayrıca son dönemde cezai soruşturmalar üzerinden seçilmiş Müftülere yönelik baskılarını artırma yoluna gitmiştir.

BTTA'nın ikili ve çok taraflı belgelerden kaynaklanan temel hak ve özgürlüklerinden kısıtlama olmaksızın yararlanabilmesi, Yunanistan ile ikili ilişkilerimiz çerçevesinde ve ilgili çok taraflı platformlarda sürekli gündeme getirilmeye devam edilen dış politika önceliklerimizden birini teşkil etmektedir.

Bu bağlamda, Müftülüklere yönelik yeni düzenlemeler kapsamında, Bakanlığımız tarafından 11 Ocak 2018 tarihinde yapılan 9 nolu açıklama ile Bakanlığımız Sözcüsünün 10 Eylül 2018 tarihinde bir soruya verdiği cevapta, BTTA'nın endişelerinin tarafımızca da paylaşıldığı, seçilmiş Müftüleri tanımayan Yunanistan'ın öncelikle bu tutumunu sona erdirmesini ve yapılacak düzenlemelerde Azınlığın beklentilerini dikkate almasını beklediğimiz ifade edilmiştir. Keza, seçilmiş Müftülere yönelik baskıların yoğunlaştığını üzümlere takip ettiğimiz vurgulanarak, AİHM tarafından beş kez suçlu bulunan Yunanistan'ın geçmişten ders çıkartmak suretiyle Müftülere yönelik hukuki baskıya son vermesi beklentimiz kayda geçirilmiştir.

Bu anlayışla, Sayın Cumhurbaşkanımız soru önergesinde kayıtlı açıklamalarıyla Başmüftü seçimine atıf yaparken, BTTA'nın dini hak ve özgürlüklerini kullanabilmesinin önemini ve bu alanda yaşanan ihlalleri en üst düzeyde bir kez daha gerek Yunan gerek uluslararası kamuoyunun gündemine getirmişlerdir.